

Remissyttrande
Datum 2017-02-18
Bo Widegren, jur. kand.
Tjugovägen 159
27177 Löderup

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM
fi.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över "Ordning och reda i välfärden" (SOU 2016:78)

Jag tillstyrker utredningens förslag. Och anser det vara ett absolut minimum i syfte att ta bort välfärdsföretagens övervinster. Det skulle vara en av svenska folket länge efterlängtd reform så att skattepengarna används till det de är avsedda för. Det skulle inte heller leda till några försämringar av skola, vård och omsorg då dessa alltid är en kommunal/regional angelägenhet, som då skulle återföras till en huvudman som har en målsättning med välfärd efter behov. Det skulle alltså leda till att verksamheten återigen styrdes av behov hos användare inte av hur man kan tjäna mest pengar på verksamheten. Långsiktigt skulle detta avsluta det helt i världen unika exemplet på företagssamhetens fria dragningsrätt på offentliga medel. Troligen kan förslaget behöva justeras så att ideell verksamhet inte begränsas. Vid lagstiftningsarbetet bör detta ske på ett sådant sätt att staten undviker skadeståndkrav.

Jag är 77 år gammal och har tjänstgjort hela mitt liv som domare, senast som föredragande i Högsta domstolen. Jag har hela mitt liv också varit politisk aktiv och har under 20 år skrivit på en socialdemokratisk blogg, <http://www.s-info.se/page/default.asp?id=1754>. Detta medför att jag bland den stora krets av lärare, föräldrar och elever, ja människor i allmänhet, som jag träffat, upplevt en stark önskan att skolan, sjukvården och äldreomsorgen återfördes i allmän regi.

Vidare förefaller utredningens förslag att just skära vinststopparna vara synnerligen tilltalande – det är ju det som framstår som mest provocerande i

nuläget. Det kommer naturligtvis att leda till att en rad vinststyrda företag på sikt avvecklas, där det offentliga återigen får träda in.

Jag noterar att vissa socialdemokrater, exempelvis S-kommunalrådet Lars Stjernkvist yppat tveksamhet "Så löser vi vinst- frågan" i AIP nr 7 <http://etidning.aip.nu/titles/31/issues/7771/sections/645/566185>. Han menar att det är naturligt att söka en uppgörelse för att få en snabb lösning av välfärdsfrågorna. Men då måste man notera att inte en enda representant för de borgerliga har anvisat möjliga vägar. Det förefaller också ganska fantasifullt att tro på kompromiss som är värd namnet, när man hör olika företrädare för Svenskt Näringsliv och den hårdföra välfärdvinstlobbyn; även Stjernkvist har urnyttjats i detta sammanhang under rubriken Vinst i välfärden – handelsprofessor anser vinsttak korkat! https://www.svensktnaringsliv.se/fragor/vinst-i-valfarden/handelsprofessor-anser-vinsttak-vara-korkat_666360.html.

Stjernkvist tecknar bild av en tänkt uppgörelse:

1. Bevarad möjligheten för medborgare att välja utförare – och för företag att erbjuda välfärdstjänster. För att motverka att ett sådant system blir segregering vill man diskutera områdesansvar även för friskolor, förstärkt kommunalt inflytande vid etableringar, gemensam utbudsplanering, reglering av erbjudande och kampanjer, utökad normering för att motverka betygsinflation.
2. Gemensamma kvalitetskrav med stor transparens och uppföljningssystemen för kvalitet, verksamhet och ekonomi. Friskolorna borde underställas samma krav på kontroll och utvärdering som de kommunala skolorna
3. All välfärdsverksamhet, privat som offentlig måste kunna planera långsiktigt.
4. Införs dessa regler skulle i praktiken möjligheterna att ta ut stora vinster falla.

Det enda jag håller med om är punkten 4 ovan. Samtliga övriga punkter kräver omfattande reglering och speciallagstiftning för bl.a. aktiebolag, andra former av juridiska personer, bokföring m.m. och dessutom en ingående reglering av välfärdsverksamheten avseende bemanning, kvalitetskontroll, personalkompetens, lokalkrav osv. Det fordras inte alltför långtgående insikter i samvärdet mellan Svenskt Näringsliv och de borgerliga partierna samt SD för att

förstå hur krav på av Stjernkvist antydd planhushållning på välfärdsområdet skulle bemötas. ”Vinst är nödvändig för välfärdsföretagande”
<https://www.svensktnaringsliv.se/fragor/vinst-i-valfarden/>, ”orimligt”,
”företagsföraktande” https://www.svensktnaringsliv.se/fragor/vinst-i-valfarden/remissrace-for-att-stoppa-reepalus-vinsttak_668306.html Utan privata företag klarar vi inte vårdbehovet <https://www.svd.se/utan-privata-foretag-klarar-vi-inte-vardbehovet/om/vinster-i-valfarden>, Vinst är inte huvudfrågan <http://www.dn.se/ledare/huvudledare/vinst-ar-inte-huvudfragan/>, Utan vinster växer vårdköerna <https://www.almega.se/politik-och-ekonomi/nyheter/utan-vinster-vaxer-koerna-till-varden>, Regeringen vilse i vinstfrågan <http://www.di.se/nyheter/tco-lagg-vinstforslaget-at-sidan/>. Om man går på kompromisslinjen med omfattande lagstiftning uppstår dessutom avsevärda risker för omfattande försök att kringgå kontrollagstiftningen.

Det är dags att inse var skiljelinjen finns för det möjliga och det omöjliga. Politik är ytterst strid inom demokratins ramar och den måste vi Socialdemokrater nu ta. Och utredningens förslag är en god utgångspunkt för en sådan.

Löderup som ovan

Bo Widegren

Jag ansluter mej och håller med fullt ut

Jasenska Mauzer Åkerlund, företagare och socialdemokrat

Glemminge Stenarvägen 194,

270 21 Glemmingebro

